

4 mei 1962

U 4710/62 - C 46 - P1/PS9.

GEHEIM

FA 10325/17

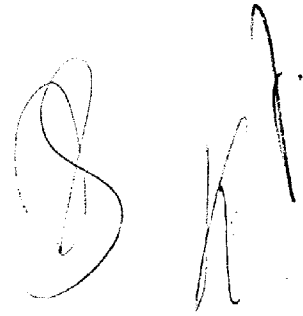
Land: Spanje.

Onderwerp: Enkele gegevens over Gil ROBLES en democratische en Europese bewegingen in Spanje.

Referenties:

Datum van waarneming: Tweede helft april 1962.

Bron: Betrouwbaar.

Opmerkingen:

Mede verzonden aan:

de Minister van Buitenlandse Zaken.

Aan Zijne Excellentie Prof. Dr. J.E. de QUAY
Minister-President

Plein 1813 no. 4

's-GRAVENHAGE.

GEHEIM

GEHEIM

Spanje

ENKELE GEGEVENS OVER GIL ROBLES EN DEMOCRATISCHE
EN EUROPESE BEWEGINGEN IN SPANJE

In Spanje zijn vier christen-democratische groepen. Eén groep met zijn zetel in Madrid, maar met vertakkingen over het gehele land, onder leiding van Gil ROBLES; een groep onder leiding van Jimenez FERNANDEZ, hoogleraar van Sevilla; verder zijn er nog de Katalaanse autonomistische christen-democraten met zetel in Barcelona en de Basken.

Gil ROBLES is een van de bekendste figuren in Spanje, die een anti-FRANCO-positie innemen. Hij was voor de burgeroorlog leider van een enigszins rechtse katholieke partij, in de burgeroorlog echter stond hij aan de zijde van de democratische coalitieregering, vluchtte naar Portugal, waar hij op aandringen van FRANCO gedwongen was te verblijven, en is pas in 1953 naar Spanje teruggekeerd. Hij is thans een van de bekendste advocaten van Madrid, is nomineel ook hoogleraar aan de universiteit van Madrid en staat daar bij professoren en studenten in hoog aanzien. ROBLES heeft als advocaat nog een zekere vrijheid. Toch wordt zijn correspondentie gecontroleerd en zijn telefoongesprekken regelmatig afgeluisterd. Hij kan echter ongehinderd naar het buitenland reizen. Hij is sinds een half jaar voorzitter van de "Asociación Española de Cooperación Europea" in Madrid, waar hij vooral met zijn christen-democraten, maar ook liberalen en socialisten voor de Europese samenwerking opkomt, op strikt democratische wijze. De samenwerking in de Asociación tussen deze drie politieke stromingen is zeer goed. Zij staat in officieel contact met de Internationale Europese Beweging in Brussel. Gil ROBLES heeft verder persoonlijk veel contact met de

GEHEIM

GEHEIM

gevluchte Spaanse socialist GIRONELLA, die de internationale secretaris van de "Gauche Européenne" is.

De politieke situatie in Spanje laat nog steeds veel te wensen over. De kerkelijke autoriteiten zijn nog veel te afhankelijk van het regime; de bisschoppen zijn allen trouw aan FRANCO, omdat zij door hem aan Rome worden voorgesteld. Bij de jonge clerus is echter reeds een nieuwe geest te bespeuren. Het is verrassend hoe op seminaries de jonge geestelijken en theologanten scherp anti-FRANCO reageren.

Er is geen politieke vrijheid in Spanje. Kort geleden had het Spaanse Syndikatencongres plaats. De plaatsvervangende voorzitter wilde een voorstel indienen om de leiders van de vakbonden te laten kiezen door de leden en niet door de regering te laten benoemen. Hij is dadelijk na het congres van zijn functie ontheven.

FRANCO heeft nog altijd contact met fascistische groeperingen in het buitenland, o.a. met de peronisten en de leiders van de beweging voor een Frans Algerije. Daaren heerst er in de democratische anti-FRANCO-groeperingen grote bezorgdheid over de aanvraag van Spanje om tot de E.E.G. toe te treden. Zij beseffen, dat FRANCO politiek munt kan slaan zowel uit een ja als uit een neen. Zeggen de Zes ja, dan is het regime erkend en zijn prestige intern en extern zeer groot. Zeggen zij neen, dan kan hij in het binnenland de gehele schuld op de democratieën afschuiven. Want het is voor Spanje economisch dringend nodig, een of ander contact met de E.E.G. te hebben en de schuld voor isolement mag dus niet op hem rusten.

De Spaanse democraten hopen, dat de E.E.G. noch ja noch neen zal zeggen, maar duidelijk zal laten

GEHEIM

GEHEIM

uitkomen: wij gaan accoord met toetreding van Spanje, alleen echter op deze politieke voorwaarde: democratisering van Spanje. Omdat evenwel de Europese Commissie geen recht heeft een dergelijke politieke eis te stellen, verwacht men, dat deze door het Europese Parlement of de regering uitgesproken zal worden. Zij beseffen, dat in economische kringen in Duitsland het gevaar bestaat, dat zij zich niets van de politieke eisen van de Spaanse bevolking willen aantrekken en Spanje zonder meer in de E.E.G. willen laten opnemen. Dit zou voor de democraten een zware slag zijn. Ook is het voor hen een droeve zaak, als Westduitse bondsministers zoals ERHARD en MEERKATZ zich in Madrid met de Spaanse ministers als goede vrienden laten fotograferen.

-0-

Tweede helft april 1962.

GEHEIM